

na Dravskem polju je začelo goreti pri posestniku Martinu Kelc in je zajel požar še gospodarska poslopja Martina Zajca in Matevža Golc. Vsem trem posestnikom so zgorela gospodarska poslopja s poljskimi pridelki in orodjem. Matevžu Golcu je uničil požar še hišo. Skupna škoda, ki je le delno krita z zavarovalnico, znaša 60.000 Din. — Nekaj ur pozneje je začelo goreti na drugem koncu vasi in je zgorela 20.000 Din vredna domačija posestniku Ivanu Klajnšku. Gasilci so preprečili, da ni postala žrtev plamenov cela vas.

Spominske knjige,

lep dar za god, za Miklavža, za vsako priliko, dobite v največji izbiri v Cirilovih prodajalnah Maribor in Ptuj.

Razne novice.

Državni praznik (1. december), ki je bil povsod po državi slovesno obhajan, vsebuje važen zgodovinski spomin: zedinjenje Slovencev, Hrvatov in Srbov v neodvisno narodno državo. Kar je tvorilo predmet dolgoletnega teženja južnih Slovanov, se je 1. decembra 1918 izpolnilo. Južni Slovani niso več hoteli biti politični hlapci drugih večjih narodov, marveč so stopili v vrsto evropskih državno-politično organiziranih kulturnih narodov kot enakopravni člani. Naša jugoslovanska država se je znala v krogu evropskih držav krepko uveljaviti, o čemer spričuje preokret v mišljenju nekaterih velikih držav in njihovem ravnanju napram naši državi. Državni praznik pa tudi vsebuje pomemben opomin: ohranite prepotrebno notranjo slogo in medsebojno zaupanje. Nesloga razdira skupno hišo, sloga pa jo jači. V bratski slogi in medsebojnem zaupanju naj se naša država notranje tako uredi, da bo skupen dom zadovoljno živčih Hrvatov, Slovencev in Srbov.

Zlati jubilej banovinske kmetijske šole na Grmu. Letos poteče 50 let obstoja kmetijske šole na Grmu pri Nov. mestu.

V mesecu novembru 1886 je bil ta najstarejši slovenski kmetijski vzgojni zavod po sklepu takratnega kranjskega deželnega odbora prenešen iz Slapa pri Vipavi na Grm pri Novem mestu, ki je bil v to svrhu kupljen od graščaka A. V. Smole. Sama ustanovitev te kmetijske šole spada sicer že v leto 1873, a delovala je 13 let na Slapu. Dne 12. in 13. decembra t. l. hoče jubilejantka skromno proslaviti 50letnico svojega delovanja. Sobota 12. decembra bo posvečena spominu njenim umrlim ravnateljem, drugim vzgojiteljem in absolventom. Ob 10.15 bo zanje sveta maša zadušnica v šmihelski župni cerkvi, po sv. maši pa žalna svečanost in polaganje vencev na grob prvega ravnatelja Riharda Dolenjca in raynatelja Bohuslava Skalickega. K tej žalni slovesnosti so vabljeni posebno bližnji prijatelji ter absolventi. V nedeljo 13. decembra pa se bo izvršila skromna proslava 50letnice po naslednjem sporedu: ob 9.47 sprejem slavnostnih gostov na novomeškem kolodvoru (gostje absolventi se zapeljejo na postajo v Kandijo!). Ob 10.30 zahvalna sv. maša v šmihelski župni cerkvi, ob 11.30 na Grmu: slikanje vseh udeležencev, priložnostni nagovor ter ogled zavoda. Ob 13. skupno kosilo. Poleg osebno vabljenih gostov so vabljeni k tej slovesnosti še vsi bivši gg. učitelji, katerih naslovi pa trenutno niso znani, kakor tudi gg. absolventi — posebno oni starejših letnikov — da si zopet osvežijo drage

Deset pisem v mapi

in najrazličnejše izdelave, tudi prav fine ter okrašene z rožami dobite v Cirilovih prodajalnah Maribor in Ptuj.

spomine. Naprošajo pa se vsi, da prijavijo ravnateljstvu nameravano udeležbo (absolventi tudi leto šolanja). Grm kliče. Na svidenje!

»Vaško Venero« brani »Mariborski Večernik Jutra«. Kako je tudi ne bi branil, ko to »vzgojno« igro uprizarja po podeželju liberalna kmetijska mladina in ponekod tudi Sokol, kakor se je to zgodilo n. pr. v Oplotnici. Kako je ne bi branil, ko pa je morala »vaških Vener« v najpopolnejšem skladu z laži-svobodomiselno in naprednjaško moralo. Braniti jo mora, ker so praktiki te morale ljudje meščanske in marksistične svobodomiselnosti. Isti ljudje, ki take stvari prakticirajo, jih tudi razkazujejo po svojih listih, knjigah in gledaliških in kino-predstavah. Kaj te ljudi briga, če se s takimi knjigami, listi in igrami kvari mladina ter pada vedno globlje in globlje! Ko pa vidijo uboge žrtve te morale pred sodiščem, se zgražajo nad pokvarjenostjo slovenske mladine. Moralna hinavščina na višku!

Tako že ne. Naš list je obsodil gledališko igro »Vaška Venera«, ki jo je priredilo 8. novembra v Vojniku Društvo kmetijskih fantov in deklet. Vojniški dopisnik celjske »Nove dobe«, ki je najbrž iz vrst navedenega društva, saj ga imenuje »naše« društvo, imenuje našo povse upravičeno in stvarno oceno izraz »gorečega kristjana«. Hvala za priznanje! Čim bolj goreč je kdo kot kristjan, tem boljši kristjan je. Da dopisnik in tisti, ki so okoli njega, ne gorijo tako za krščanstvo, dokazuje prirediteljev omenjenega gledališke igre. Ako dopisnik zahteva »več resničnega spoštovanja šeste božje zapovedi«, je treba ugotoviti, da se z vašimi Venerami spoštovanje 6. božje zapovedi ne pospešuje.

Tiskovine za likvidacijo kmetijskih dolgov.

Potrdilo (novo), ki ga občine izdajajo, je že izšlo. — Obvestilo dolžnikom, ki ga morajo zavodl poslati dolžnikom, uredbo (besedilo), že imamo na zalogi, pravilnik, ki so splošno potrebni. Naročila sprejema

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru in v Ptuj.

Najbolj vroč kraj na svetu.

Doslej je veljala za najbolj vroč kraj na svetu Massana eritrejsko pristanišče ob Rdečem morju. To je mesto, v katerem zaradi silne vročine skoro ni mogoče dihati. Geografska družba v New Yorku je opremila veliko ekspedicijsko, ki je preiskala novo vroče predele v Kaliforniji, Indiji in Braziliji ob bregovih Amazonke, kjer je tudi tako visoka temperatura, da ni mogoče vzdržati.

Družba je ugotovila, da je najbolj vroč kraj na zemlji puščava Luth v Vzhodni Perziji. Ozemlje leži 400 m nad morjem, obdajajo ga 4000 m visoke gore. Na robu te puščave leži mesto Nasradabad in tam imajo

Ciganka.

Povest iz domačih hribov.

»Pavla, ti si moja sreča, edino ti,« je šepetal on. Kozarca sta zazvenela, Urška pa je trčila s steklenico in zaklicala prešerno:

»Bog daj srečo — pa kmalu družino večjo!« Potem je nagnila steklenico in izpila, kar je še bilo v njej.

»Tako, jaz sem svoje opravila. V treh tednih pa pridem po plačilo ali pa pošljem Cencu, hihhih.«

Bilo je šest tednov pozneje. Ravnjak in Pavla sta se peljala v Maribor in se tu na tihem poročila, potem pa sta romala na Brezje in si ogledala Bled in Bohinj. Vrnila sta se tisti teden pred Malo Gosposnico. Proti večeru sta prispela na Ravne. Tu je bilo že vse pripravljeno za skromno gostijo, na katero sta povabila vse posle, Jerco, Cenco in Urško. Tudi Pristovnici je Pavla pisala z Brezij; ta sama sicer ni prišla, poslala pa je deset steklenic najboljšega vina.

Ravne so bile vse v cvetju. Okoli oken in vrat so se vili venci iz smrečja in rož.

27

Ko sta se mlada približala, so počili topiči, ki sta jih spodaj pod gumnom sprožila Florijan in Lipe. Pred durmi je čakala prazna oblečena družina. Sredi med njimi je stala Kristina z ogromnim šopom sončnic, dalij, georgin in aster. Šop je bil tak, da male Kristine kar nič ni bilo za njim. Držati ga je morala z obema rokama in si ni mogla obrisati solz, ki so ji zdrknile po obrazu, komaj ko je Pavlo zagledala. Požrla jih je in si odkašljala, ker je morala mlado pozdraviti:

»Bog vaju sprimi, ljubi gospodar in ljuba gospodinja, da bi bila zdrava, vesela in zadovoljna vsekdar! —«

Dalje ni mogla. Ko se je srečala s Pavlinimi očmi, jo je posilil tak jok, da se je jela vsa tresti. Ali Cenc se je že obrisal in zakrutil s svojim raskavim basom:

»Sonce sije, dežek gre . . .«

Vsi so se morali smejati, še Kristina, ki ji je res kapljal dež po licu. Ravnjak je stopil k nji in ji rekel prijazno:

»No, no, Kristina! Saj si lepo povedala.«

Pavla ji je vzela rože in ji pošepetala na uho:

»Kristina, moja dobra, ljuba Kristina! Zdaj ostaneva za zmerom skupaj — kajne?«

»Zveza kmečkih fantov in deklet«. Pod zgorajnim zaglavjem smo objavili 14. X. v številu 42 na strani 6 članek, na katerega nam je poslala Zveza kmetijskih fantov in deklet potom sodišča naslednji popravek: »Zveza kmetijskih fantov in deklet je po svojih pravicah in tudi po svojem delovanju nepolitična organizacija in njen odbor ali predsednik v izvrševanju te svoje funkcije poslal nikake okrožnice, ki bi bila kakorkoli politične vsebine, ali ki bi zasledovala politične tendence. Zato ni res, da bi se Zveza kmetijskih fantov in deklet pečala s politično agitacijo in da bi bila v Vašem listu objavljena okrožnica tozadeven dokument o eminentno politični agitaciji. Ako pa je Ivan Kronovšek kot privatna oseba in polnopraven državljan in ne kot predsednik organizacije (ne podpredsednik) razposlal v Vašem listu objavljeno okrožnico svojim prijateljem, niso s tem prekršena pravila organizacije, marveč se je Ivan Kronovšek poslužil le pravic, ki mu jih dajeta ustava in zakon.«

Vinska razstava in sejem v Ormožu. Vsem sporočamo, da se bo razstava in sejem vršila samo na dan 15. decembra in to predvsem zato, da bodo razpoložljivi vzorci popolnoma sveži. Rok za prijave razstavljalcev je vključno do 5. decembra t. l.

Gregorčičeva razstava. Študijska knjižnica v Mariboru je v svoji čitalnici priredila razstavo Gregorčičevih del, rokopisov in važnejšega slovstva o njem. Razstava je odprta v običajnih uradnih urah do vključno sobote 5. decembra. Vstopnine ni.

Na praznik Brezmadežnega spočetja, to je v torek 8. decembra, ostanajo trgovine v Mariboru predpoldne odprte, v nedeljo pred Božičem, to je 20. decembra, so pa odprte celi dan. — Združenje trgovcev za mesto Maribor.

Blasnikova Velika Pratika za leto 1937 je zopet izšla. Ta naš ljudski koledar je med Slovenci najbolj priljubljen in domač. Celo naši izseljenci ga radi naročajo, ker jih spominja na domovino in mlada leta. Cena enemu izvodu je 5 Din. Dobi se v tiskarni J. Blasnika nasled. v Ljubljani, Breg št. 10—12, in v trgovinah. Poleg »Velike Pratique« je izšla tudi »Mala pratika«.

V hiši je bila miza praznično pogrnjena, prav kakor na žegnanje. Ujec Miha je vse pripravil in tudi pijače ni pozabil. Vsega je bilo obilo in vse je bilo židane volje.

Pavla je bila že čisto kakor doma, natakala je gostom, zdaj temu zdaj onemu voščila besedo in skrbela, da so imeli vedno kaj na krožniku. Kar prehvaliti je niso mogli, tako je bila prijazna. Ravnjak jo je ves srečen gledal in Jerca je bila zadovoljna.

Po večerji je naročil Ravnjak nove kozarce in je šel od enega do drugega ter natakal žlahtno kapljico, ki jo je poslala Pristovnica, njegova sestra. Ko ga je mladi pastir debelo pogledal, je dejal:

»Na Ravnah jemo vsi iz ene sklede, gospodar in zadnji pastir — in tako ostane!«

Potem je dvignil kupico:

»Zdaj pa pijmo na zdravje mladi gospodinji, moji ljubi ženki! Bog jo živi!«

Trčil je najprej s Pavlo in se ji zahvalil za vso ljubezen in zvestobo, nato Jerci, Cencu in Urški in vsej družini.

»Bog živi Pavlo!« je zaklical ujec Miha in kozarci so zapeli, Cenc pa je privlekel trobento in zapiskal kratko arijo in zapel:

za l. 1937, ki velja samo Din 2.50. Ta je razširjena zlasti na štajerskem, kjer se je domlej neupravičeno šopiril nemški »Bauernkalender« iz Gradca. 1211

Albumi za razglednice in fotografije so najlepše slikovnice, vezane z vašimi spomini! Ohranite si vse razglednice in fotografije v albumih! Pridite pogledat našo zalogo v Cirilovih prodajalnah Maribor in Ptuj.

Obžalovanja vredni slučaj.

Žalosten zaključek ljubzenske žaloigre. V zadnji številki smo poročali, da se je vrgel v Studencih pri Mariboru pod koroški vlak 19letni plesarski pomočnik Franc Šumer. Kolesa lokomotive so mu odrezala obe nogi in je izdihnil vsled preobilice izgube krvi v mariborski bolnici. Dne 25. novembra je legla na istem mestu na železniške tračnice 19letna Anica Karnekar, tekstilna delavka, ki je stanovala v Studencih. Koroški vlak ji je odrezal obe nogi. Prepeljali so nesrečno deklino v mariborsko bolnico, kjer je povedala pri polni zavesti, da je obupala radi samomora svojega zgoraj omenjenega izvoljenca. Karnekarjeva je v bolnici podlegla poškodbi.

Skočil je iz okna drugega nadstropja in se ubil. Iz okna drugega nadstropja mariborske bolnice je skočil v duševni zmedenosti in obležal mrtev 67letni bivši voznik Ivan Klinger, rodom iz Brega pri Ptuj in pristojen v Maribor.

Sam je silil v smrt. V neki gostilni v Legnu pri Slovenjgradu je bil med pivci 24letni hlapec Maks Cestnik. V vinjenosti je hotel začeti pretep s 34letnim žagarjem Maksom Potočnikom, ki je pobegnil pred izzivačem iz krčme. Cestnik je ubral za Potočnikom in je vzel v roke planko. Ko ni bilo nobenega izhoda na srečen pobeg, je zagrabil zasledovani cepin in je lopnil z njim preganjalca po glavi. Udarjeni se je takoj zgrudil. Prepeljali so ga v slovenjgraško bolnico, kjer je podlegel poškodbi radi počenja lobanje. Potočnik

je izjavil orožnikom, da je zagrešil uboj v silobranu.

18krat predkaznovan vlomilec prijet v Avstriji. Mariborsko okrožno sodišče je izdalo radi večjega vloma tiralico za Štefanom Godec, ki je star 47 let, po poklicu pekovski pomočnik in je bil že 18krat predkaznovan. Godeca je aretirala oblast v Gratkornu pri Gradcu in bo prepeljan v Maribor. Štefan Godec je skupno s svojim bratom, ki je bil pred nedavnim v Celju radi vloma v blagajno obsojen na štiri leta ječe, organiziral celo vlomilsko bando.

Vlom v blagajno. Pri sv. Lovrencu na Pohorju ima tamošnji gostilničar Filip Meršnik železno blagajno v svoji sobi, v kateri je hranil 31.000 Din. Nekdo, katerega so morali biti hišne razmere dobro znane, je odprl s skritim gospodarjevim ključem blagajno in ukradel omenjeno svoto.

Tatvina koles na debelo. Orožniki so izsledili in predali v zapore celo družbo, ki se je ukvarjala s tatvino in predelavo koles. Kolesnim uzmovičem je načeloval 18letni Ivan Verk iz Draškovega sela pri Šmarju pri Jelšah. Posedal je v Mestinju celo delavnico, kjer je razdiral ukradena kolesa, jih na novo sestavljal in poceni prodajal. V tej razstavljalnici so našli orožniki še šest celih koles in razne dele. Verkova tatinska družba ima okoli Celja in Maribora okrog 50 bicikljev na vesti.

Smrtno nevarna poškodba. V noči od 23. na 24. november je bil na povratu z dela proti domu napaden 28letni dninar Jurij Pernek iz Podlehnik pri Sv. Trojici v Halozah. Neznanec ga je obdelal z nožem, da je obležal nezavesten v mlaki krvi. Mimoidoči so ga našli skoro zmrznjenega ter so poklicali domače, ki so smrtnonevarno zabodenega spravili v ptujsko bolnico.

Pri nočnem napadu obstreljen. Štefan Stepišnik, sin posestnika pri Sv. Marjeti pod Ptujem, se je vračal na noč proti domu. Iz zasede je padlo več strelcev, od katerih ga je eden nevarno ranil v levo

»Bog nam živi gospodarja,
ki nam daje vince brez denarja!
Meni pa vseeno je,
imam dnarcev al pa ne.

Bog nam živi gospodinjo,
ki nam peče tolsto svinjo!
Bog nam živi vse po hiši,
ker njim čast in slava sliši!«

Jerca je bila nocoj tako krotka in dobre volje, da je še nihče ni videl take. Ravnjaku pa jo je le morala dati pod nos:

»Ali še veš? Pred dobrimi petimi leti si se repenčil in jezil, ko sem ti ciganko spravila v hišo. Kako bi pa bilo zdaj na Ravnah, ha, če bi je ne bila? Kar Jerca prinese, je zmeraj dobro. Ali to ti rečem: dekle imam rada in bom pogosto prihajala gledat, kako ji je.«

»Hoho, ne bo treba!« se je poredno zadržal Cenc. »Ženske si že same pomagajo; z vsemi zvonovi ti skup zvonijo, če moški le kak dan ne kleči pred njimi.«

»Ti! — Ti! — Ti!« je zavpila Urška.

»Ali čujete? Vabi zvon že in bo kmalu skup tudi zvonilo.«

poleti normalno vročino 58 stopinj C. Meteorologi, ki so v tem peklu vztrajali leto dni pod vodstvom prof. Stratila, bodo o tem v kratkem izdali veliko poročilo za svetovno javnost.

Nevarna hiša

V indijsko mesto Pešavar je prispel neki trgovec. V hiši starega prijatelja je dobil prenočišče. Sredi noči, ko ni mogel zaspati, je slišal tujec pred oknom svoje spalnice neko šepetanje. Splazil se je k oknu, da bi pogledal, kdo ima v tako pozni uri opravka v vrtu, in je razločil starejša sinova svojega gostitelja, ki sta kopala jamo. Iz njunega razgovora je trgovec v svojo grozo zvedel, da namera-